ВКРАДЕНИЙ ПОЇЗД

Рівні вже крадежі бували на світі, і ліку їм немає, але, щоби вкрасти цілий поїзд, з льокомотивою, кондукторами й пасажирами, про це ще, мабуть, ніхто не чував!

Між Владивостоком і Харбіном у Манджурії ходить два рази денно скорий поїзд, що ним звичайно їздять багаті купці. Поїзд складається з льокомотиви, двох спальних вагонів, вагону-ресторану й вантажного. Перед кількома тижнями, серед нічної пітьми, оцей сибірський поїзд, що гнав повною парою, нежданно зупинився. Пасажири побудилися, але нікому й на думку не прийшло, що тут буде халепа, тимбільше, що за хвилю поїзд рушив дальше в дорогу. І саме в цьому-ж менті у дверях кожного переділу появилися узброєні китайські опришки. Вони миттю повязали пасажирів, як баранів, ограбили їх з усіх грошей і дорогоцінностей, а ще й потішили їх цим, що так довго залишаться в ясирі, доки свояки чи знайомі не зложуть за них назначеного окупу. Кожний пасажир одержав надруковану листівку і на ній, у відповідній рубриці, мусів виписати призвище особи, що зобовяжеться зложити окуп.

Усе те діялося в вагонах, а поїзд гнав тимчасом зі скорістю 90 км. на годину. В таким шаленім розгоні переїхав він кілька стацій. Залізнича служба з переляком глипала на переїзджаючий поїзд, що його приїзд зовсім не був сигналізований. Аж перед самим Харбіном сибірський поїзд скрутив нежданно на бічний шлях. Опришкам йшло про це, щоби спрямувати на бічну лінію в напрямі китай границі, заїхати до якоїсь г. місцевости й тут перепровадити вязнених пасажирів до своєї криївки.

Та тут вже блискавкою рознеслася вістка, що сибірським експресом їдуть китайські опришки. Заклекотіли телеграфи, задзвонили телефони, поліція і військо з поспіхом взялися окружати опришків. Напасник, що провадив льокомотиву, завважив на кількасот метрів перед собою світла панцирного поїзду, що їхав у тім самім напрямку. Рівночасно опришки з останнього вагону побачили, що за поїздом гонить друга панцирка. З одного вагону першого панцирного поїзду висунулося дуло гармати і грянуло кілька стрілів. Опришок-машиніст побачивши це, дав т. зв. проти-пару і поїзд почав посуватися взад. Панцирний поїзд, що здогоняв опришків, мусів те саме зробити, щоби не прийшло до зудару. Та тут гарматна куля з першої панцирки поцілила у вагон-ресторан сибірського експресу й розтрощила цей вагон на гамуз. Поїзд зараз зменшив скорість, але це тільки помогло опришкам повискакувати з поїзду й зникнути в пітьмі ночі, заки ще прийшла поліція й військо.

Справа задержання поїзду ще не вияснена. Мабуть машиніст поїзду був у змові з опришками, бо й він втік разом з ними.

БІРЖА

Львів, дня 5-ого лютня 1934.

	ГРОШІ (валюта)	ЧЕКИ (девізи)
1 долар ам.	5·43—5·43	5·45
1 „ канад.	5·35—5·40	— —
100 чеських кр.	25·50—26	26·50
100 фр. франків	34·90—35·—	34·95
1 нім. марка	2·10	2·09
1 бельг.	1·20—1·24	124—1·25½

ЗБІЖЖЯ Підволочиська	100 кл. зол.
Пшениця	18 —
Жито	14 —
Ячмінь	10·50
Овес	7·75
Гречка	19 —
Кукурудза кр.	21·—
Фасоля біла	25·—
Фасоля краса	18·—
Горох пільний	16 —
Просо кравве	29·—
Лен	40·—
Вика чорна	10·50
Лубін синий	7·50
Конюшина ч.	140·
Мак синий	4··
Макух льнян.	19·—
Грис пшенич.	9
Грис житний	7·50

НАБІЛ

Маслосоюз платить за 1 кг. масла ам. 2·50 зол. Маслосоюз платить за 1 кг. молока 0·19 зл., сметани 0·80 зл.

ЯЙЦЯ.

Центросоюз і Маслосоюз платять за 1 Ікопу зол. 3·60

Тенденція на конюшко масло і на смалцудержане, а на яйця с аса.

ЗОЛОТО

1 зол долар 8·98 зол. 20 австр. кор. 33·50 10 рубл. 9·50 зол

СПОРТ

Гаківкові змагання

Україна—АЗС 7:1 (1:0, 2:0, 4:1)

Високоциферна виграна «України» з А. З. С-ом, а також останні змагання «України» з дружиною «Чорних» вказують що гаківкова дружина «України» осягнула далеко вищий рівень, чим її футбалева посестра. Зокрема вибиваються понад пересічний рівень брати Труші, про яких польська преса говорить, що це грачі «з виїмковими гаківковими кваліфікаціями»

Стрийська «Скала» виступила зі «Звйонзку».

«Век Нови» пише, що український клюб копаного мяча «Скала» в Стрию, що належала до державного союза копаного мяча, виступила з нього. Причина виступлення є публична зневага, завдана їм на границі.

Новий український впоряд.

Т-во «Сокіл-Батько» у Львові видало новий український впоряд, що є доповненим і справленим виданням впоряду, що появився ще перед 10-ти роками. Тому що між нашими сокільськими, каменярськими й луговими товариствами існує що до впоряду великий хаос слід сподіватися, що це нове видання упорядкує ці відносини. Ціна 1 зл.

Усмішки

Дбайливість

Злодій до свого товариша, що разом з ним засівся з револьверами на касієра банку:

— Вже десята година, а його нема! Коби йому тільки що злого не сталося!..

—§—

Добра вдача

— Скільки ви, пані, маєте літ?

— Вісімнацять.

— Алеж ви два роки тому також це саме говорили?

— Так, бо я не така жінка, що кожного дня що іншого говорить!

—§—

Ніколи не пізно

Учитель до малого Петруся, що спізнився на годину:

— Чому так пізно приходиш до школи?

— Мені тато казали, що на науку ніколи пепізно!

—§—

Скарбники

— Чую, шукаєте скарбника?

— Ні! Двох! Старого і нового!

—§—

ЧИ ПРОБУВАЛИ ВИ ПЕРЕКОНАТИ СВОЇХ ЗНАКОМИХ, ЩОБИ Й ВОНИ ПЕРЕДПЛАТИЛИ — «НАШ ПРАПОР»?

З. Ч. «НАЗУСТРІЧ»

«Назустріч». Двотижневик літератури, мистецтва, науки і громадського життя. 1-ший рік. 3-те число. Львів, 1-го лютня 1934. Ціна 50 гр. Адреса: Львів, Ринок 9.

—o—

Листування Редакції

Вп. Т. Покищо не маємо місця.

Вп. Осип Рідний. Вірші будемо містити дещо пізніше. Всякі дописи, якщо правдиві і добре написані, містимо радо. — На публичні вистави треба дозволу старости. Про вечерниці вистарчає повідомити війта.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

(Редакція за оголошення не відповідає).

Кожний курець жадає лише своїх українських ПАПЕРЦІВ і ТУТОК „КАЛИНА"

ДО МАТУРИ можуть приготовитися екстерністи, не зміняючи свого місця побуту. Довголітня практика, найкращі поручення. Устно вчу у Львові. Тільки поважні зголошення з почтовою маркою на відповідь до Адм. під «Успіх».

ЗМІСТ 2-го ЧИСЛА «РІДНОЇ МОВИ» І. Огієнко: Наша театральна вимова. С. Шелухин: Рідна мова. Гр. Ільїнський: Історія форм укр. мови. І. Коровицький: Дещо про знаки розділові у П. Тичини. А. Княжинський: Діякритметники української мови. Й. Шемлей: Прислівники на -о, -е в укр. мові. Я. Рудницький: До правопису апострофа після р. Дід Огій: Граматика малої Лесі, XIV: Складені епітети. Чистота й правильність української мови, відповідь на запитання наших Читачів. «Рідне Слово», початкова Граматика української літературної мови. Адреса «Рідної Мови»: Варшава, Стальова 25. м. 10. Передплата річна 6 зл., півчна 3 зл., чвертьрічна 1.60., за границею: в Европі 9 зл., поза Европою 2 доляри.

Єдина найліпша і своєрідна ПАСТА до ВЗУТТЯ „ЕЛЕҐАНТ" консервує шкіру! Уживайте лише цю пасту! Львів, Кордецького 51. Тел. 66-91.

ВСЮДИ ВИРІЖНЮЮТЬСЯ КИШИНЕВІ БАТЕРІЇ ДАЙМОН ЗАВДЯКИ ЇХ ДОВГОЇ ЖИВОТНОСТИ!

Купуйте тільки солодощі „ФОРТУНИ НОВОЇ" Львів Кордецького 23 бож це найздоровші і найкращі вироби українського промислу. Детальічна продажа: Львів, Руська 20

КІНО-ТЕАТРИ.

Атлянтік: «Парада резервістів».
Аполльо: «Паприка».
Палас: Велика княжна Олександра
Кіслів: Буря на світанку
Коперник: «Катерина Велика» і додаток
Марусенька: «Катерина Велика» і додат.
Міраж: «Чому я згрішила».
Колісей: «Погублений чар» і ревія: «Преса має голосу».
Муза: 1002-га ніч
Пан: «Турбіна 50.000» і ревія
Пасаж: «Піонери заходу і Припадковий змагун»
Рай: «Під твою охорону»
Утіха: «Фляп і Фляп в подружній неволі» і ревія.
Химера: Шерльок Гольмес
Гражина: «Кінг-Конґ»
Стилевий: У мряці вел. міста

—o—

Молода, здібна панночка шукає якої небудь праці або лекції. Згол. до Адм. під «Пристійна».

Листування Адміністрації

Хв. Кружок «Рідної Школи». Більшоверб. Передпл. заплачена по 31. березня 1934. Книжки з 1933-го вислано всі кожного місяця.

Вч. о. Іван Амброзяк. Криворівня. Передплата заплачена по кінець року 1933, порто до кінця червня.

Вп. Микола Нагорняк, Залуче. Передплата заплачена по кінець серпня, а порто на книжки по кінець червня 1934.

Вп. Гіполит Сенчина, учит. Підмогайлівці. Десять золотих не одержали.

ЦІНИК ОГОЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: 1/1 стор. — 400.— зол.; 1/2 стор. — 200.— зол.; 1/4 стор. — 120.— зол.; 1/8 стор. — 80.— зол. Сторінка має 4 шпальти — за 1 мм на 1-ну шпальту 40 сот. Оголошення в тексті 50% дорощі; на 1. сторінці 100% дорощі від поданих вище цін. При повдужних оголошеннях призначимо рабати. Окремі оферти предкладаємо на бажання. — Дрібні оголошення числимо по 10 сот. за кожне слово.

Належитості почтової оплачено гуртом.

Видає В-во «Українська Преса». Відп. редактор: ІВАН ТИКТОР, З друкарні «АРС ГРАФІКА», Львів, Ринок ч. 9. — Тел. 75-14. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Наш Прапор

Редакція і Адміністрація ЛЬВІВ, РУСЬКА 18. Телефон ч. 57-90 Рукописів не звертається. Nasz Prapor, Lwów, ul. Ruska 18

Ілюстрований часопис, виходить двічі в тиждень, в четвер і в неділю

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ разом з «Українською Бібліотекою» місячно з 1-ним томом 1 зл. 95 гр. піврічно з 6-ма томами 11 зл. 10 гр. на 2 місяці з 2-ма томами 3 зл. 70 гр. річно з 12-ма томами 22 зл. 20 гр. чвертьрічно з 3-ма том. 5 зл. 55 гр. Чекове конто ПКО 500.277.

ПЕРЕДПЛАТА ЗАКОРДОНОМ річно 4 ам. доляри або їх рівновартість разом з 12-ма том. «Укр. Бібл.» За зміну адреси платиться 50 гр.

Ціна числа 20 гр.

Рік II. Львів, четвер 15-го лютня 1934 Ч. 12. (115)

АВТОНОМІЯ НА ОКИД!

В останньому числі «Нашого Прапору» подали ми під таким наголовком звідомлення про бесіду голови УНДО, д-ра Дм. Левицького точно за «Ділом». Сьогодні в рубриці «Цікаве з газет» передаємо про ту бесіду голос санаційного часопису «Ґазета Львовска». Нашу оцінку промови д-ра Дм. Левицького подамо в черговому числі.

—o—

ЧИ НАГЛІ СУДИ БУДУТЬ СКАСОВАНІ?

На засіданню сенатської буджетово-скарбової комісії референт Зачек ствердив на основі статистичних даних, що злочинність, яка підлягає наглим судам, значно ослабла, і запитав міністра справедливости, чи не пора уже скасувати наглі суди в Польщі. Міністр справедливости Міхаловскі відповів, що на найблизчому засіданню ради міністрів буде поставить відповідне внесення. Рішення в тій справі залежить тільки від ради міністрів.

—§—

„УКРАЇНСЬКО-ЛИТОВСЬКІ ВІДОМОСТІ"

Під такою назвою має виходити Вільні під редакцією п. Децика часопис, присвячений литовсько-білорусько-українським взаєминам. Часопис виходитиме литовською й українською мовами.

—o—

„ГУЦУЛЬСКИЙ ТЕАТР"

В Жабю, пов. Косів, вже зорґанізувався і починає свою діяльність Гуцульский Театр. Він приняв форму кооперативи. Директором театру став п. Когутяк. Небаром театр виїздить на турне по містах Польщі. В його репертуар входять драматичні твори з гуцульського життя.

—§—

НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА БУКОВИНІ

Дирекції шкіл на Буковині дістали наказ від ревізорату перерозпити поділ годин згідно з аналітичною програмою науки. Іншими словами: навчання української мови знову не буде в програмі, а тільки як надобовязковий предмет. Тому черновецька «Рада» питає: Невже це та розвязка шкільної справи для українців, яку заповідали недавно з ліберальної партії?

ЩЕДРИЙ ДАР

П. Я. Макогін передав від Українського Бюра в Льондоні 1000 зл. дод. (2 рата), як даток Бюра до вибраних уже жертв на Український Дім у Празі. Як відомо, Українське Бюро в Льондоні додає до жертв Українського громадянства до кожного доляра свій доляр і призначило на це суму до 3.000 дол.

—o—

ЗАВОРУШЕННЯ В ПАРИЖІ

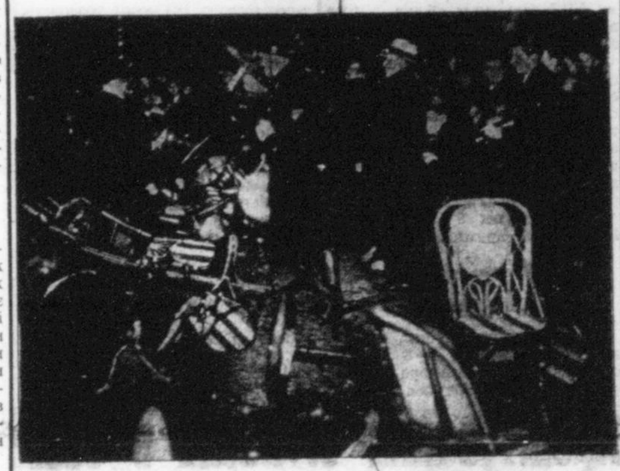

Ось так виглядає один образок з вуличних, кровавих заворушень в Парижі, що знялися зприводу обманств Ставіського та пізніше дозволу премієра Даладіє стріляти поліції і військові в товпу. Наслідком заворушень був упадок уряду Даладіє і створення нового уряду Гастона Думерга.

На шлях до кращих днів!

Небагато є таких злочинців людства, як алькоголь і тютюн. Оба вони прикидаються приятелями людини, обіцюючи їй коли не насолоду, то хоч забуття дійсности. Алеж за яку величезну ціну дають дари! Руйнують здоровля, опанують нерви і мозок, роблять людину своїм безвільним рабом: наголовцем.

Каплю за каплею зсмоктує раб як до божевілля. В жертву налоґові людина приносить своє здоровля, ломить і нищить свою волю і характер, руйнує своє особисте щастя і щастя та спокій своїх найблищих. Її майно зміняється в гору недокурків і в черепя з порожних пляшок. Над нею тріюмфує демон похмілля.

І вже не бачить раб безвільний ні свойого життя, ні життя свойого народу. А хоч і бачить, не старається вплинути якнебудь на нього. Його ухо не чує брязкоту кайдан, в які він закутий. Бо головне звено і замок цих кайдан сплетене з синього диму та золотавої отрути.

Та не слить розум людства. Він веде безпощадну борню з алькоголем і нікотиною. Якраз місяць лютень являється місяцем, в якому всі культурні народи ведуть завзяту боротьбу з обома налогами. Пора і нам станути в народів колі та стрепенутися зі сну-отупіння! Пора і нам огорнути бистрим зором в минуле й майбутнє широкі шари нашого народу. Пора рятувати душу, залиту іддю похмілля. Важко добутий гріш наш нарід дає за це похмілля. Міліони золотих в часах важкої кризи пливуть безшелесно і непомітно на руйнуючу, виродкуючу отруту. Чи не знаємо цього? Чи не чували?!

Якщо нам це відоме, якщо нам дороге наше особисте добро і доля нашого народу — не будемо далі пасивно, бездільно піддаватися руйнуючому діланню отрути. Струсьмем зі себе її кайдани, станемо до боротьби з нею і проженемо її з наших домів, публичних установ, з будинків і свят, з праці і забави, з особистого і громадянського життя. Всюди нас мусить вести одна правда: Тільки тверезість промостить нам шлях до кращих днів. І тому кличемо: Геть з алькоголем і тютюном!

Головна Рада Українського Протиалькогольного Т-ва «Відродження»

Др. Софія Парфанович в. р. голова

Іван Костюк ч. р.

АМЕРИКА НЕ ПОМОЖЕ

Свящ. др. Микола Копачук звернувся був 12-ого листопада 1933 р. в імени української греко-католицької парохії в Ембридж, Па до президента Рузвельта і Державного Департаменту у Вашингтоні з апелем, щоб Америка помогла голодуючій Україні, між іншим через Американський Червоний Хрест.

На ці письма наспіла до о. Копачука відповідь від Державного Департаменту у Вашингтоні з дати 5-ого січня 1934 в імени президента і Департаменту, що Америка не має змоги для безпосередньої акції, тому, що описані в меморіялі відносини не дотикають безпосередно американських громадян, або інтересів Злучених Держав.

Щодо просьби, щоби уряд Злучених Держав створив осередок Американського Червоного Хреста на Україні, то згідно з інформаціями Державного Департаменту Американський Червоний Хрест не приймається вести допомогову акцію за кордоном, хиба на просьбу, або за згодою влади дотичного краю.

Підписаний Роберт Келлі, заступник державного секретаря, шеф відділу справ Східньої Европи.

Як бачимо допомога голодуючій Україні залежить від самого уряду СССР. Та цей уряд не буде орґанізувати тої допомоги бо він там орґанізує голод.

—o—

ОБЕЗПЕЧЕННЯ РІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ

В соймі предложено владженний радою міністрів проєкт закону про обезпечення рільних робітників на випадок нездібности до праці або смерти. Обезпеченню підлягають рільні робітники і домова служба, що скінчили 16-тий рік життя і не переступили 60-го, та є заняті наємною працею, або находяться у службовому відношенню в рільних, лісних, городничих, годівельних і рибних господарствах, оскільки працюють постійно, сезонову, або хвилево довше ніж 20 днів без перерви в одного хлібодавця. Обезпеченева оплата означена на 5 проц. підставової плати, з чого 3/5 платить працедавець, а 2/5 робітник.

Інвалідська рента прислугує рільному робітникові, що був обезпечений бодай 200 тижнів. Якщо від початку обезпечення до хвилини повстання інвалідства минула тільки третина того часу, рента виносить 20—25 проц. На випадок обезпечення, що тривало менше, ніж 200 тижнів, буде прислугувати робітникові одноразова відправа. Рільні робітники, що в часі, коли закон входить у життя, скінчили 65 літ, не мають з чого жити і за останніх 14 років працювали бодай 4 роки, дістануть теж інвалідську ренту.

Одинокі новини

■ У Львові засуджено на 8 місяців вязниці крадія Яцка Федунька з Журавки, пов. Рава. Його судили за приналежність до ОУН.

■ У Львові засуджено на 6 місяців вязниці селянина Дмитра Залуського з Брюхна, що підпалив власну хату з наміром одержати всекраїнську премію. Від його хати займалися ще два сусідні господарства. Причина безвихідна нужда.

■ У Львові пропала без вістки Стефанія Подсівська, що вибралася з дому на прогульку лещатами. Поліція шукає за нею.

■ У Львові при вул. Личаківській 233 синок купця Маргулеса так необережно здіймав з кухні чайник з гарячою водою, що кипяток попарив йому лице й руки. Хлопчину перевезли до лечниці, де по кількох днях він помер.

■ У Львові засуджено на рік вязниці Ізаака Сегаля за комуністичну діяльність і летючки К. З. П. У.

■ В Старім Селі біля Бібрки виїхав поїзд зі Станиславова на залізничім переїзді на підводу Івана Лобача. Жертв у людях не було.

■ В Боянці коло Жовкви на весіллю в господаря Миколи Васишка тамошні парубки А. Борко й Ст. Медвецький закололи на смерть ножами Володимира Горгона. Причина — особисті порахунки.

■ В Перемишлі зачнеться з початком березня великий політичний процес за ОУН. На лаві підсудних засяде 20 молодих людей.

■ В Опришівцях, пов. Станиславів, перевела поліція ревізії в тамошніх господарів, шукаючи за комуністичною бібулою.

■ В Станиславівщині шаліли цими днями сильні буревії. Вітер повиривав дерева й телеграфічні та телефонічні стовпи.

■ В Жураках, пов. Надвірна, підчас пожежі в господарстві Мих. Вислицького важко попеклися господар, його жінка й 8-літня донечка. Дитина вмерла, родичів відставили до лічниці.

■ В Кракові зафантував коморник літак Краківського Аероклюбу, що виповів працю одному з летунів, а не дав йому відповідного відшкодування.

■ В Гоцеві коло Познаня відкриють 1-го березня ц. р. першу в Польщі санаторію для налогових пляків.

■ В с. Нові Круки на Виленщині вмерла Анна Гракович, що їй фельчер Ільмовскі через помилку замість ліку записав отруху.

■ В Польщі в 3-тому кварталі минулого року було 3,314 подруж між римо-католиками, 5,169 між греко-католиками, 4,486 між православними, 1,557 між евангеликами і 5,333 між жидами.

■ В Данциґу обнизили промисловий податок від 10 до 50 процент. Зменшили теж податки рільним підприємствам.

■ В Латвії заборонені всі фашистські організації.

■ В Румунії в околиці Яссів начислюють 30 тисяч хорих на малярію.

■ В Чехословаччині сподіються обниження вартости чеської корони на 20 процент.

■ Біля Оломунця на Чеськім Шлеську відбулася на кладовищі ліцитація нагробного каменя. Коморник зафантував його, бо родина померлого не мала чим нагробника сплатити.

■ В Німеччині на підставі урядового звіту начислюють 3,774,000 зареєстрованих безробітних.

■ В Лен (у Франції) на залізничому дворці виїхав вантажний поїзд на особовий. Розбився один вагон, три особи згинули, 11 ранених.

■ Паризький «Інтрасіжан» домістив інтерв'ю свого співробітника з папою про націоналізм. Тепер виявилося, що папа зовсім з тим співробітником не говорив а інтерв'ю було видумане.

■ Біля острова Нордберней на Північному Морі потонув заряжа експльозії кітлів корабель для перевозу нафти «Штурмфогель». З załоги ніхто не врятувався.

■ В Мексику 20 опришків напало на бурмістра міста Ґвадалахара й трьох його товаришів, що їхали самоходом поза містом, та всіх їх повбивали. Кажуть, що це політичне вбивство.

■ В Альбанії в околиці Дурацо й Тирано був сильний землетрус. Жертв у людях не було.

■ В Ленінграді святкували недавно 10-ліття перейменування «Петрограда» на «Ленінград».

■ В Сан Пауло в Злучених Державах закінчив американський банкір Едвард Бреннер 400,000 доларів окупу за схопленого опришка синка. Дитина жива й здорова вернула де дому.

Мін. Перацкі про українські справи

На сенатській скарбово-буджетовій комісії виступив міністр внутр. справ Перацкі з промовою, що торкалася українських справ, у звязку з закидами, які висунув голова УСРП сен. І. Макух.

Промова сен. д-ра І. Макуха була опозиційна.

Міністр внутр. справ Перацкі відмітив, що адміністрації годі робити в добрій вірі закиди, якщо у деяких випадках вона намагається опанувати шкідливі явища чи при допомозі превенційних актів чи в дорозі ліквідації. Зміст суспільного життя, про який ходить, спирається на три елементи: на свободі зборів, товариств і слова.

Дотично першого, то м. р. мали ми 5417 задуманих зборів, з того відбуто 86.7 відс., а заборонено 4.2 відс. Тут міністр виказує, що багато заборон було виданих підчас випадків у Сх. Галичині, коли з засадничих мотивів годі було допустити до розяреня умів. Так було у Сх. Галичині, коли була актуальною справа шкільного страйку та подій, що мали звязок з УВО. Якщо віднімемо кількість тих заборон, то виявиться, що крім цього було розвязаних 3.2 відс. зборів. Ці заборони приходили тоді, коли нехтовано вимоги права або заходила його обида.

Дальше міністр відповідає на заміти сен. д-ра Макуха:

«Якби ми повірили — говорив міністр — в те, що він говорив, то виходилоб, що все суспільно-економічне й освітне життя українців у Польщі не існує. Усе, що було, знищено, денеде тільки є ще може вияви індивідуальної ініціятиви українського народу, що мешкає на польських землях і які ще не здушено».

Дотично закону про Товариства, то зліквідовано 282 товариств і скреслено як недіяльні, тобто такі, що не виказували ніякої діяльности 1184. Одначе в тому самому році зареєстровано 783 нових товариств, залежено 580 звичайних товариств, а разом з відділами 10.581.

Дотично свободи слова відмітив міністр, що якщо на цьому тлі були похибки, то тому, що цензура не зуміла опанувати пресової техніки. Величезний відсоток конфіскат був не за політичні речі, а за брехливі, або напасливі, а то й порнографічні ії в дійсности тільки одна книжка комуністичного характеру була сконфіскована.

У справі скарг на поліцію міністр виказує ріжницю поведінки поліції з арештованими підчас заворушень, коли від поліцаїв годі вимагати, щоби обходилися «в рукавичках» підчас боротьби, й коли його силою атакують, і поведінкою зв'язаними й арештованими підчас слідства.

Далі міністр наводить цифри, на основі яких доказує, що українські кооператив з року на рік більшає, що кількість їх членів росте. Навіть кооператив замкнено зприводу невідповідно ведених книг, тобто зате, що не стосувалися до приписів. Замкнено теж кооперативи, що були надбудівками давної комунікуючої організації «Сельробу».

«Переходжу до справи конфіскатів. Я не створив інституції конфідентів, не думаю бути аматором їх, але якщо є глибока диверсія, мусить бути глибока розвідка. Кількість конфідентів є завжди пропорціональна до кількости «подвигів», що зайшли на території Сх. Галичини. Не можемо нпр. допустити, щоби відбувалися великі віча проти сусідної держави, з якою ми підписали пакт неагресії, з другого боку не можемо дозволити, щоби релігійних актів вживали з політичною метою. Білас і Данилишин були звичайними бандитами. Бо були два випадки, раз напад на Жидівський Народний Банк, другий — проба нападу на жида Крепля, якого хотіли ограбити і вбити. Якби це було виявилося не серед українського громадянства, не знаю, чи героїзмо тих людей було б так кольортоване серед української молоді.

Якщо йде про шкільні страйки, то частина УВО кинула явно гасло шкільних страйків, що мало завершитися вбивством львівського куратора. У Синевідську вели в кайданах не молодь, а члена ОУН, що викликав цілу акцію, 19-літнього хлопця, що не мав нічого спільного зі школою, бо ніколи у школі не був. Такі неправдиві вістки мусять бути очевидно конфісковані. Якщо ходить про слова сен. Макуха, що влада показує на поодиноких українських діячів, як на конфідентів, то у «Розбудові Нації», що виходить у Празі, обвинувачено ріжних українських діячів, м. ін. Матчака, Луцького, що вони конфіденти, а чейже в це ніхто не вірить».

Справа Степана Нича

У справі Степана Нича, що був недавно засуджений на 8 літ вязниці за замах на комісаря Цесельчука, присуд скасований. Касацію вносив др. Вол. Старосольський. Речинець нової розправи ще невідомий.

———o———

Арештування б. посла в СССР

В СССР арештували комуністичного посла до чехословацького парляменту із Закарпаття Івана Мондака разом з жінкою. Причина арештування Мондока невідома. Нема сумніву, що арештування стоїть у звязку з нагінкою на «контрреволюціонерів». Іван Мондок був основником ком. партії на Закарпатті і редактором її органу в українській мові «Карпатська Правда».

———o———

Образки з українського села

«Кооперативна Республика», ч. 2 наводить такий уривок з листа з с. Шушковець, пошта Білозірка на Волині, до управи Заочних Кооп. Курсів РСУК: «В нашій місцевости є люди, які попали в сіти лихварів. Були передтим добрими господарями, а тепер не тільки хліба, а й бараболь нема, з кількох вже і свого поля позбулися. Один селянин скінчив трагічною смертю, повісився, а все через кредитову лихву. В нас платили відсотки в місяць по 10 зл. від ста».

«В 1917-18 роках ціна за один корець збіжжа була 30-35 зл., а навіть 40 зл., а таксамо добре платилася в тих роках селянська худоба: годована свиня була 200-300 зл., корова 250-350 зл. Нині маємо за корець жита 9 зл., ячменю 6 зл., вівса 5 зл., гречки 11 зл. і пшениці 12 зл. Таксамо нині маємо за корову 70 зл., кормлена свиня 80 зл. і 100 зл. Ножиці дуже низько стрижуть, аж виголюють як бритвою всіх селян продуцентів».

Це-ж число «Кооп. Республики» пише за «Ділом» (а «Діло» за «Ехом Равским»):

«Ми лікарі стаємо безрадні. — Дораджуємо гігієнічно жити, добре відживлятися, коли в одній кімнаті живе 10 осіб, а старші ходять до двора на роботу за 50 гр. денно без харчів. Ціла їхня пожива — пісні картоплі й огірки, що їх їдять рано о 3-тій, як ідуть на роботу, й о 9-тій вечором, як з неї вертають».

Тільки збірним зусиллям всього нашого громадянства можна перемогти велику частину оцих матеріяльних і суспільних труднощів.

———o———

НОВА ЕКЗЕКУЦІЙНА ПРОЦЕДУРА

Новий розпорядок ради міністрів вводить зміни в дотеперішних приписах про екзекуційну процедуру скарбових органів. Службові й емеритальні пенсії, посольські і сенаторські діети та всякі ренти підлягають екзекуції в пятій частині, якщо не перевищують 1.200 зол. місячно. Колиж зобовязаний дістає вищу місячну пенсію, екзекуції підлягає ще й половина цілої надвишки. Доходи обчисляються разом з іншими додатками і вартістю доходів у натурі, але після потручення податків і емеритальних та инших оплат. Сума зарібків у висоті 100 зл. місячно є вільна від екзекуції.

Розпорядок скорочує на 5 днів речинець, коли приступається до екзекуції після доручення упімнення. Досі екзекуція наступала до 14 днів, тепер може наступити в 9 днях після доручення упімнення. Оплати за упімнення і видатки в екзекуційнім поступуванні скарбової влади поносить сам вірітель, якщо годі стягнути їх від довжника. Скарбовий уряд може зажадати від вірителя зачету на покриття передбачених екзекуційних видатків. Цей припис має велике значіння для самоуправних і обезпеченевих установ, які екзекуцію своїх належитостей мусять переказувати скарбовим урядам. Розпорядок обовязує від 1-го ц. м.

Купон ч. 4

для тих, які купують „Наш Прапор" в книгарнях і кіосках.

Хто пришле до Адміністрації „Н. П." 8 таких купонів від (1—8) і 30 гр. (ев. почт. значками), одержить безплатно книжку — премію п. н.:

Іван Ольбрахт

„Микола Шугай", ч. 2.

Положення

Події останніх тижнів відкрили звичайно закриті для ока ширших кругів громадянства шляхи тайної дипльоматії, що ними вона веде політику теперішної хвилини. Провалився, що є між двома світами, між СССР з одної сторони й всіма іншими державами з другої — існує, але вже не в такому гострому виді, що в ньому воно існувало доцедавна.

Правління совітського режіму, його затрата вже тепер принціпіяльного комуністичного становища в багато справах наближує СССР до інших держав, особливо до тих, що мають міжнароднє положення вимагає співпраці з давною Росією для протиставлення себе своїм ще що правда т. зв. «приятелям» офіціяльно, а конкурентам на ринках збуту на ділі.

Ворог Японії на Спокійному Океані — Злучені Держави Північної Америки — наближаються до такого-ж ворога цеї Японії, до СССР. Японія з черги навязує звязки з ворогами СССР й Америки, особливо з Німеччиною і подекуди з Англією. СССР притягає до себе Францію, нагадуючи їй передвоєнну французько-російську ідиллю та звертаючи увагу на «загрозу зі сторони Німеччини».

Франція заключує з СССР договір приязни. За Францією роблять те саме всі ті, що їхня політика кермується французької політикою. Отже наближуються до СССР у першій мірі держави Малої Антанти, себто Чехословаччина, Румунія й Югославія, а дальше Польща.

Дальшим звеном тої совітсько-французької лінії є новий балканський договір Румунії, Югославії, Греції і Туреччини. Болгарія залишається притім вірною німецько-японській лінії.

Італія завжди намагалася йти разом з Росією. Совітсько-французький договір приязни не був по'думці Італії — і відси деяке напруження між нею і Францією. Німеччина, що бажає злуки Австрії, прихильно ставиться до Мадярщини, що має приятелів не тільки в Німеччині, але і в Італії. Всетаки, якщо прийшлось би мадярам вибирати між Італією і Німеччиною, вони вибрали би Німеччину. Це причина, що Італія зачинає хилитися на сторону Франції і Малої Антанти.

Англія весь час «не знає, на котру стати», а точніше: Англія намагається покищо грати ролю посередника і рішаючого чинника.

Поляки також забезпечуються на оба боки, не знаючи, чия візьме.

Таке сьогодні міжнароднє положення. Втягнення СССР хочби в одну групу держав і господарські з ним взаємини безперечно злагіднюють наростаючу господарську світову кризу. Причиною кризи, як відомо у великій мірі є розірваність всесвітніх ринків витвору і збуту, створена в першій черзі самим СССР.

Але навіть втягнення СССР у менше-більше правильні світові господарські взаємини не розвязує справи життя і розвитку поодиноких народів і держав. Якщо мирним і розумним способом не наладнають пекучих справ, наладнають їх війною.

В тих справах грає чималу ролю культурний рівень цілого людства. Але, на жаль, він сьогодні ще такий не високий, що не зможе в разі безвихідного політичного положення спинити нового проливу крови.

В збутовій кооперації наш шлях до добробуту

Наша продукція і збут яєць

Українські сільські господарства в повоєнній добі сильно розвинулися в ділянці тваринній. Молочарська кооперація причинилася до інтензивного раціонального плекання молочних коров, а збутова кооперація започаткувала збут сільсько-господарських продуктів, передовсім свиней, дробу та яєць, і тим робом піднесла хов цих господарських звірят. Щоправда, слідний значний зріст щодо самої скількости тварин, але поруч з тим видно великі зусилля в напрямі поліпшення якости тваринних продуктів. А це ознака, що наше село здобуде вже в найближчій будучности перше місце на збутових ринках, не тільки внутрі краю, але й за границями.

Як представляється наш збут і продукція яєць? — В 1928 р. на основі оціночної статистики переховано було в Польщі около 40 мілюнів штук дробу. З цього числа українські господарства плекали около 13 мілюнів штук дробу, в тім 10 міл. 150 тисяч штук курей, а на решту припали гуси, індики, пантарки і качки. Коли-ж приймемо пересічну скількість яєць річно від одної курки за 90 штук, по відрахуванню 10 проц. на когутів, то дістанемо річну продукцію яєць 822 мілюни 150 тисяч штук яєць, або кругло 2 тисячі 283 вагонів.

Наша кооперація занимається вже від кількох літ збутом яєць внутрі краю, а також вивозить заграницю. Девять повітових Союзів Кооператив має право на самостійну орґанізацію вивозу (числові дані зволив нам вічливо подати начальний директор яєчного відділу «Центросоюзу» п. Іван Мартюк). Ці Союзи вивезли в р. 1933-ім 201 вагонів яєць заграницю (1 вагон = 100 скринь по 24 копи), вартости 1 міл. 598 тис. 190 золотих, на цілий польський експорт 25 міл. зол. Внутрі краю збули ці Союзи 76 вагонів яєць, вартости 576 тисяч золотих.

Союзи—неекспортери збули зовсім окремо 74 і пів вагонів яєць, вартости 552 тисячі 385 золотих. Ці звіти ще неповні, а обіймають 16 повітів.

Разом українська кооперація збула в 1933-тім році, на основі дотеперішних обчислень 351 і пів вагонів, себто нецілих 15% приблизної річної продукції яєць на українських землях.

Як представляється збут яєць в Польщі взагалі, а наш зокрема? — Загально збут на заграничних ринках чимраз більше корчиться. Дві держави, Англія і Німеччина, два головні імпортери яєць майже перестали довозити. Англія протегує свої домінії, а в Німеччині сильно піднеслося плекання курей, бо на основі статистичних обчислень, було в 1933-ім році більше на 3 мілюни штук курей, як в р. 1932-ім, а на 25 міл. штук більше, як в 1925. Дальшою причиною обмеження вивозу є дуже велика конкуренція Бельгії та непоплатність віддалених збутових ринків. Всежтаки теперішний господарський стан надовше не вдержиться і мусить прийти час, коли вивіз з Польщі оживиться. На цю пору треба вже тепер відповідно приготовитися. Треба уліпшити нашу продукцію яєць, щоби ми могли успішно конкурувати якістю, величиною і свіжістю. Тільки добрий, якостевий продукт побиває та завсіди знаходить попит. Тому наші господарі мусять ліпше годувати кури і в ліпших курниках їх тримати. Треба наші надвишки збіжжа перемінити в наших живих фабричках-курках на якостевий продукт.

Теперішні ціни на яйця є дуже низькі. Вина тут не тільки в обмеженім вивозі, але й в замалім внутрішнім спожиттю. У нас припадає на рік і на голову 60 штук спожитих яєць, в той час, коли в Німеччині споживають 132 штуки, в Данії і Англії по 143, Голяндії 200, Бельгії 212, а в Зл. Державах 210 штук яєць на голову річно. Отже треба у нас побільшити спожиття яєць. Здоровляний стан нашого народу є дуже невідрадний. Можна цьому зарадити, коли наш нарід буде себе ліпше відживляти. Тому треба споживати багато яєць, бо яйця є дуже відживною стравою. Одно яйце має ту саму поживу, що й 4 дека товстого мяса, а 7 до 8 штук яєць вповні заступить 1 літру повнотучлого молока. Наші господарі повинні споживати яйця, особливо дрібні і зверху нечисті. Наша кооперація тратить власне через ті дрібні і забруджені яйця около 300 золотих на однім вивезенім загоні, що є дуже поважною втратою. Дальше треба нашим селянам доставляти тільки завжди свіжі яйця, бо потім селянська спекуляція бе тільки по селянах. За гіршої якости, дрібніші яйця дістанеться меншу ціну на збутових ринках, а тим самим ціни на яйця мусять знижкувати.

Наша кооперація збуває заледви одну пяту (коли узглядниємо ті Союзи, що ще не дали звітів) загальної нашої продукції яєць. Тому треба нам доложити усіх старань, щоби ціла продукція яєць наших господарств, на 100 відсотків, опинилася в наших руках з виключенням якогобудь посередництва. Це повинно стати основним завданням нашого яєчного збуту.

Інж. Василь Бирко.

Умови внутр. позички Р. Ш.

Нема ніякої межі, скільки позичок може дати фізична чи правна особа Р. Школі. Хто зобовяжеться вплатити позичку ратами, той мусить підписати заяву, яка виглядає так:

«До
Товариства «Рідна Школа»
у Львові, вул. Словацького 14.

Підписаний зобовязується зложити на поширення діяльности Товариства «Рідна Школа» у Львові суму . . . . зол. словами: . . . . . як безпроцентову позичку: а) одноразово дня . . . 1934 р., б) місячними ратами по зол. . . . . з тим, що остання рата буде сплачена найпізніше дня 31-го липня 1934 р.

При цьому підписаний заявляє, що йому є відомі умови, на яких Товариство Рідна Школа позичку затягає.

. . . . дня . . . . 1934.

Підпис, адреса.

Посвідка.

Стверджую, що ВП. . . . . у . . . . . підписав позичку для Рідної Школи на суму зол. . . . .

Дата, підпис уповноваженого».

Частину з посвідкою має уповноважений Р. Школи віддати дотичному громадянинові.

На другому боці заяви є витяг з тих зобовязань, які зі свого боку бере на себе Рідна Школа у справі тої позички.

По вплаченні кожної повної позички на 25 зол., одержить дотичний громадянин по мистецьки виконану грамоту.

ГОЛОВА РІДНОЇ ШКОЛИ

Останні Загальні Збори «Рідної Школи» вибрали головою цеї преважної нашої установи проф. Івана Галущинського. Він заняв це відповідальне місце по смерти бл. п. Іллі Кукурудзи.

За 55 ґр. — 6 злотих

Тільки тим Передплатникам „Нашого Прапору" вишлемо даром

2-ТОМОВУ ПОВІСТЬ М. ГОЛУБЦЯ

„ЛЮДИ І БЛАЗНИ",

які найдалі

до кінця лютня ц. р.

вирівнають передплату **по день 30. червня 1934**

і пришлють **55 гр.** на порто цеї повісти.

Ціна цеї книжки в книгарнях 6 злотих!

Користайте з нагоди і придбайте собі — вартісну книжку до бібліотеки. —

Цікаве з маєвем

Хто арештував Центр. Раду?

В «Курієрі Познаньскім», ч. 59 з 8-ого ц. м. у статті п. н.: **«Новий німецький амбасадор в Москві»** «один з дипльоматів б. уряду Української Республики» пише про своє знайомство з новим німецьким амбасадором у Москві, Надольним, між іншим таке:

«З новозіменованим амбасадором Третьої Німеччини з Москві пізнався я в травні 1918-го року. Він був тоді референтом для східних справ в «Авсвертігес Амт» (в міністерстві закордонних справ), а я займав місце першого секретаря в новоосновaнім українськім посольстві в Берліні. Моє заняття вело мені майже щоденно бачитися з п. Надольним.

Наші взаємини спершу не виходили поза межі звичайних урядових розмов. Та коли при кінці травня ми дістали разом з тодішним українським послом Севрюком вістку, що уряд Центральної Ради, який заключив з урядом Німеччини берестейський договір, цілий заарештований, а сему Центральну Раду себто український парлямент розігнав відділ німецьких жовнірів, тоді пішов я пізно вечором до Надольного за вияснeнням.

Та дивна була початком нашої ближчої приватної знайомости. Надольни сказав мені, тоді отверто, що в справі арештування німецькою командою українського уряду та введення на український «престіл» гетьмана Скоропадського нічого не знає. Також — сказав п. Надольни — нічого про це не знає німецький міністр закордонних справ, Кільман, а навіть канцлер Німеччини Гертлінг. Це була справа, заініційована Людендорфом, який з міністром закордонних справ як з цивілем ніколи в таких справах не порозумівався. Надольни тільки потішив мене і Севрюка, що про наше арештування у Берліні не може бути бесіди, бо ми є гістьми німецького уряду...»

Великий перелім довершився...

Санаційна «Газета Львовска» ч. 38 з 10-ого ц. м. в статті п.н. **«Три знаменні заяви представників національних меншин в соймі»** між іншим пише:

— «Знаємо, що Польща є тепер сильною державою», заявив в повному соймі голова Українського Клюбу (точніше Клюбу УНДО — прим. Ред.) посол д-р Дмитро Левицький. І з того «знаємо» витягнув зараз конкретне заключення:

— «Ця якраз хвилина догідна на те, щоби Польща занялася українською справою і поладнала її згідно з волею обох заінтересованих народів».

— «Німецьке населення в Польщі — сказав представник Німецького Клюбу в соймі, посол Франц — бачить в польськo-німецькому договорі про ненапад міст порозуміння і в тім мості хотіло би стати міцним стовпом». І зараз з тої заяви витягнув реальне заключення:

— «Сьогодні німецьке населення в Польщі буде обстоювати нову конституцію».

— «Жидівське населення — заявив голова «Агуди», посол Левін, отже представник щонайменше трьох четвертин жидівського громадянства — захоплене волею праці для добра і величі відродженої польської держави». І з тої своєї підставової тези витягнув реальний постулят:

— «То населення вірить, що польська держава піде шляхом терпимости і взаїмного зрозуміння».

Оце три заяви, висловлені представниками нац. меншин в Польщі підчас генеральної буджетової дискусії в соймі»...

«Вистарчить прочитати заяви найвизначніших представників нац. меншин в Польщі, щоби оцінити той великий перелім, що довершився. Часи Грінбавмів, Гребів, Коновальців відмежовує від теперішної хвилини вісім літ творчої праці польської держави, вісім літ устійнювання внутрішніх відносин і зросту великодержавної ролі держави назовні».

ПРИЄДНАЙТЕ НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА «НАШОМУ ПРАПОРОВІ», А ПРИЧИНИТЕСЯ ДО ПІДНЕСЕННЯ КУЛЬТУРИ НАШОГО НАРОДУ!

НІМЕЦЬКО-АВСТРІЙСЬКЕ НАПРУЖЕННЯ

Часописи звідомляють, що канцлер Австрії Дольфус має намір виступити перед Союзом Народів зі скаргою на німецького канцлера Гітлера.

Канцлер Гітлер: Голос чую, а особи не бачу...

Нема підручників української мови

Міністерство освіти ввело новий плян науки у вселюдних школах і в гімназіях. У вересні м. р. надруковано програми для всіх предметів, крім української мови. Не стало часу на опрацювання пляну науки рідної мови українського населення...

Для кляс: пятої вселюдної школи й першої гімназійної надруковано мин. року для польських шкіл нові книжки, узгіднені з новим пляном. А для українських шкіл (вселюдних і гімназій) не надруковано ні одної книжки!

В пятій клясі вселюдної школи вчать української мови зі старої читанки, призначеної для 5—7 кляс. Для навчання польської мови в 5-тій клясі вселюдної школи вийшла окрема читанка, пристосована до нового пляну, обємом така велика, як стара українська читанка для трьох кляс, 5—7. Отже в українських школах польської мови вчаться діти в клясах від 5-ої до 7-мої з трьох читанок, пристосованих до нового пляну, а української мови в усіх трьох клясах з одної і тої самої читанки, в додатку перестарілої, непристосованої до нової програми!

Володимир Львович 5)

Згоріло Г.П.У.

Три приємности

Перше і друге здійснилося зараз другого дня. Ранком впадає в кімнату чекіст з наганом:

— Владимір Андреєвич Х собірайсь без вещей! — гримнув.

Мене поведено на долину і наскільки я міг зорієнтуватися, зайшли задними дверима до колишнього склепу, що його змінено на фотографяне ательє.

На грудях почеплено мені число і зроблено кілька знижок, повертаючи мене то в ліво, то в право. Відтак відбито пальці і взято в мене взірець письма. Цей обряд виконувала молоденька стрижена жидівочка. Вона, мабуть, була обовязана забавляти підчас знимки відвідувачів ательє, бо сипала дотепами і робила приємні міни. Трохи здивувалась, що мені всього 19 літ і вже попав в контрреволюціонери.

Після знимки повели мене коридором в «бапо». Конвоєнт повідомив мене, що можу купатися цілу годину.

Не знаю, чи читачі можуть собі уявити, яка то приємність скинути брудне білля і мати нагоду зливати себе гарячою водою, натираючи тіло т. зв. мачалкою. Баня була типово російська, парня і замісць ванни стояли шафлики, в які вливалося гарячої води зпід крану. Пригадую собі, що я до тої міри напарився, що ледви ногами волік. Брудне білля забрали в мене, даючи в заміну якусь колишню фракову сорочку.

Десь в полудне повернув я в келію. Там застав я всіх трохи збентежених. На мій запит, що трапилося, мовчки вказали мені на витягнену постать бухарця. Він не жив. Сталося це продовж 10-ох хвилин. Коли ранком кликали до туалети, бухарець лишився і користаючи знагоди повісився на гратах.

Його труп лежав ще годину або дві, врешті прийшли моряки і забрали.

Ця подія поділала на нас пригноблюючо. Всі призадумалися, тільки Перхуров ходив по келії туди і назад, кидаючи:

Вот сволочі! Ну і падлєци!

Решта дня проминула, як звичайно. Про повішеного і забули, а вечором — то і гумор найшовся.

Переслухання

Снився мені тяжкий сон. Сиджу немов в якійсь старій хаті і раптом вона валиться. Тяжка колода привалила мене до землі і тяжить на грудях. Здається ось-ось і задавить. З усеї сили я рвануюсь, колода скотилася з грудей, а тут чую:

— Ну, ти чорт! Здорово спіш! Собірайсь без вещей!

Я розплющив очі. Надімною стояв моряк, поклавши мені руку на рамя.

— Собірайсь скарей! — крикнув.

— Совсем? — запитав я.

— Без вещей!

Було це після півночі. Покищо «без вещей», себто на переслухання. Напів сонний я зібрався скоро і вийшов. Моряк обмежувався тільки до вказівок, кудою йти. Ми зійшли на долину, перейшли подвіря і ввійшли у фронтовий будинок. А там знову сходами вгору і коридором.

Напис «особий отдел» говорив, що справа дуже поважна. Моряк застукав у двері «следователя» Фойта й я ввійшов. За бюрком сидів худий і пережитий брюнет, з боку чистила нігті якась стрижена жидівка. На столику шипів самовар.

— Садітесь! — промовив Фойт і простягнув до мене коробку з папіросками.

— Ви обвинувачені в контрреволюції і шпигунстві в користь антанти. У Вашім інтересі є сказати щиру правду, хто вислав Вас до Р. С. Ф. С. Р. Ми все точно знаємо про Вашу місію.

Так почав слідство Фойт. Протокол тривав досить довго. Мушу признати, що переслухання відбувалося дуже культурно, без терору.

Жидівочка подала мені чай і завела розмову, далеку від справи, що в ній мене обвинувачували.

Так пізнавали мою інтелігенцію — один з способів слідства!...

Розмова затяглася аж до ранку і врешті вичерпала енергію обидвох сторін. Мене відпровадили до келії.

А життя плило своїм монотонним руслом. Нас не випускали, як в інших тюрмах, на прохід. Ціль життя заключалася в чотирьох стінах з замазаними вікнами. Підчас провітрювання келії здіймав чекіст чвертку вікна. Нам рішуче заборонено підчас провітрювання зближатися до вікна. За мойого побуту один вязень з сусідної келії переплатив свою цікавість життям. В подвірі стояла китайська стійка — спеціяльно стріляння вязнів, що відважились заглядати крізь вікно.

(Продовження буде)

В світовій політиці

Хоч крок, а завжди вперед

У Франції як по купелі. Демонстрації припинилися. Лівиця грозить генеральним страйком. На місце Даладіє премієром став Думерґ. Він склав новий уряд. Часописи пишуть, що це республиканський уряд сильної руки.

В Австрії гітлеризм у нутрі не переводиться, а рівночасно весь час іде справа про ревізію австрійських границь, або т. зв. анщлюс, себто прилучення до Німеччини. Канцлер Дольфус пручається, але йому легко річ не йде...

Німецько-польський договір викликує раз-у-раз ріжного роду завваги. Цей раз цікавий чеський голос про німецько-польський договір.

Балкан обєднується в обличчу небезпеки ревізії границь.

Отже розглянемо: **1) Положення у Франції; 2) Австрійську політику і 3) Політичні новини з Чехії і з Балкану.**

Новий уряд у Франції

В ПАРИЖІ СПОКІЙ

Уступлення уряду Даладіє привитали французи радісно. В Парижі і на провінції настає спокій.

Б. президент Думерґ прибув до Парижа. Йому зготовили маси народу велику овацію. Часописи звідомляють, що до нового уряду ввійдуть не тільки б. премієри, але й представники політичних партій. Міністрами стануть між іншим: Еріо, Тардіє, Шотан, Ляваль, Сарро і Фляндeн. Новий уряд розвяже парлямент і розпише нові вибори.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК

На 12-ого ц. м. заповіли генеральний страйк такі організації: Союз прав чоловіка, соц. партія, неосоціялісти, союз робітників і селян, інвалідів і воєнних вдів та робітників волокнного промислу. Страйк буде тривати 24 годин.

Крім того до заворушень накликують комуністи.

НОВИЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД

Думерґ створив новий уряд. В склад його уряду ввійшли: заступником премієра і міністром справедливости — Шерон; внутрішних справ — Сарро; фінансів і буджету — Мартен; закордонних справ — Барту; нац. оборони — Петен; морської фльоти — Тардіє; летунство — Деналь; освіта — Берто; праці — Марке; публичних робіт — Фляндeн; торговлі і пошти — Еррю; публ. здоровля — Марен; кольоній — Ляваль. Без теки: Еррю і Тардіє.

Австрія не має щастя

НЕ БУДЕ АВСТРІЙСЬКОЇ СКАРГИ

Австрійський канцлер Дольфус грозив, що виступить в обороні самостійности Австрії перед Німеччиною в Женеві зі скаргою перед Союзом Народів. Тимчасом нові вісти кажуть, що тої скарги не буде, бо Анґлія й Італія вважають теперішню хвилину невідповідною для того роду справ.

ЩО СКАЗАВ КАНЦЛЕР АВСТРІЇ?

Вертаючи з Будапешту, канцлер Дольфус заявив журналістам, що австрійський уряд ніколи не почувався таким сильним, як тепер. Канцлер намагається перевести в Австрії зміну конституції на становій основі. В Австрії пробудився новий патріотичний дух.

МАГАЗИНИ ЗБРОЇ В АВСТРІЇ

Австрійська поліція викрила в кількох місцевостях тайні магазини зброї та муніції, влаштовані розвязаною соц.-демократичною організацією Шуцбундом. В часі ревізії знайшла кріси і скорострілы, ручні ґранати, муніцію та запаси вибухових матеріялів. Сконфісковано 1.000 бомб, з яких одна могла висадити в повітря цілий будинок, а всі разом знищити цілу дільницю Відня. Арештовано кількох провідників Шуцбунду, що признались почасти до вини. Крім того переведено ревізію в будинку «Арбайтер Цтг.» та інших осідках соціял-демократів.

АВСТРО-УГОРСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ

Австро-угорські переговори покінчилися. Оголошено комунікат, який стверджує, що австрійські та угорські державні мужі обговорили всі справи, які торкалися обох країв. Вислідом тих розмов було ствердження на обосторонне вдоволення згідности поглядів у тих справах. Рішено продовжувати дотеперішню політику, що дала вже вдоволяючі успіхи, корисні для обох держав.

Політичні новини

ЧЕХИ ПРО НІМЕЦЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ДОГОВІР

Чеський часопис «Народні Політіка» бє на сполох зприводу німецько-польського договору про ненапад. Він наводить слова віденського часопису «Райхспост» про те, що Польща заняла прихильне становище до мадярів, які намагаються перевести провірку границь коштом ЧСР.

«Це безперечно ще тільки припущення, пишуться «Народні Політіка». — Берлін і Варшава бачуть можливість пересунень над горішним і середним Дунаєм. Горішний Дунай то Австрія, середний — ЧСР і Мадярщина. Що німці хочуть Австрії, знаємо, що бажали би захопити Чехію і Моравію, в те ніхто не сумнівається. Польща має інтерес до Словаччини і Підкарпатської Руси. Або виразно говорячи: Чи Гітлер і Польща порозумілися щодо розбору ЧСР, чи тільки вдають напрям на полудне, щоби скрити справжній напрям на схід коштом СССР, як тільки СССР буде занятий на Далекому Сході? Або може Гітлер і Польща готовляться в оба напрями? Можливо, що Німеччина і Польща поділили вплив зацікавлень так, що Австрія буде під впливом Німеччини, мадяри під впливом Польщі, а Чехословаччина, окружена з обох сторін, буде змушена найперше приступити до того порозуміння, а потім, коли дійде до зудару, прилучитися до одної з тих держав.

Польща правдоподібно такою тактикою підмоги мадярів бажає перетягнути ЧСР на свій бік», потішається вкінці «Народні Політіка».

БАЛКАНСЬКИЙ ДОГОВІР

В Атенах у великій салі Академії Наук відбулося врочисте підписання балканського договору. Договір підписали: Титулеску (Румунія), Максімос (Греція), Єфтіч (Югославія) і Рушті Бей (Туреччина).

Договір говорить про спільне поступування Румунії, Греції, Югославії і Туреччини в разі небезпеки ревізії теперішнього стану на Балкані. Договір заключений на необмежений час.

БЕЗ БОЛГАРІЇ І АЛЬБАНІЇ

До т. зв. балканського договору не приступили дві балканські держави: Болгарія й Альбанія. Вони покликуються на своє право провірки кордонів, що його запоручив їм Союз Народів. Цілий Балкан підпише щонайвище торговельний договір. Значіння т. зв. балканського договору в тому, що він обєднує загрожені небезпекою зміни кордонів держави й їх мобілізує.

ПРЕМІЄР ФРАНЦІЇ

Гастон Думерґ належить до найстарших французьких політиків і парляментаристів. Дня 13-го червня 1924-го року вибрали були його президентом французької республики. Думерґ походить зі старої гуґенотської родини. Він був першим президентом Франції протестантського віроісповідання. Тепер він має 70 літ. Підчас президентури здобув собі Думерґ славу спокійного і зрівноваженого політика. В 1931-ім році кілька днів перед кінцем свого президентства Думерґ одружився з п. Ґрав, директорою жіночої гімназії. Це був перший в історії Франції випадок, що президент Франції женився підчас свого урядування.

Що каже лікар

ГІГІЄНА ІДЖЕННЯ

Німці мають стару, влучну пословицю: «Скажи мені, що і як ти іш, а я скажу тобі, хто ти є». Мабуть не без причини зродилася ця пословиця, бо коли людина їсть по-людськи, — є людиною, коли їсть не по-людськи... Для приміру возьмім такий випадок: подвійно відміряну кількість сирого провіянту дайте до розпорядимости двом пересічним сільським жінкам, нашій і пр. німці, чешці або мадярці; вони мають з цього зварити страви на обід. Переконаєтеся, що наша прилавить звичайно несмачну і неапетитну «тирбу», а німка або чешка, що читає обовязкову газету, зварить смачну страву. Наша наллє вам юшки до глибокої старосвітської, глиняної миски і подасть забрудженими руками на неапетитний брудний стіл — подаючи деревляну ложку, і садкають вас на ослін або лавку, а чужинка подасть вам страву на чистій тарілці з металевою ложкою, вилками і ножем на чистий, застелений столик і посадить на крісло.

Як лікар мав я доволі нагоди заглядати до сільських хат, і видіти сцени нашої нехарности і нехлюйства, які мимоволі згадую тільки з обридженням. В одній хаті на Покутті жінка колотить в баняку зварену картоплю, але руки в неї брудні від гною і від крови, бо корова щойно перед хвилею вложилася. В хаті брудно, аж гидко. На постелі, яку можна сміло назвати барлогом, сидить в соломі на на ліжку курка і несеться, під ліжком друга. Літною порою заходжу до іншої хати, газда молотить в стодолі, вікна, двері повідхилювані. Господиня тільки-що зварила кулешу і вивернула її на стіл. Наливає страву і кличе газду до хати. Господар не спішиться, страва простигає, а тимчасом налізли кури до хати (я й господиня вийшли на двір), і вже на столі дзобають кулешу. Врешті йде до хати «змолотник», кури втікли... Сюсь так став їсти господар.

Ще в іншій хаті; мене візвали до хорого парібка, а господиня наливає для «гостя» молока до склянки, тільки склянка немита мабуть дуже довго. Та «це — байка», господиня обтерла склянку краєм запаски (зовсім якби це «мало бути»), подала навіть куплені булки і прапрошує мене їсти... Таких дійсних примірів можна би найти тисячі, міліони. Вони не говорять про наше матеріяльне убожество і біду, тільки вони є виявом нашого недбальства і забобону.

Дуже часто доводиться чути від селян викрути на тему порядку і чистоти їдження, мовляв: на таке можуть лише «пани» собі позволити, бо вони нічого не роблять». На таку немудру фільософію нашого лінивого чоловіка є відповідь, що в культурних народів селяни таксамо працюють, як і в нас, і живуть часом навіть серед гірших умовин а таки живуть й їдять чисто, як «пани».

То не є ніякі панські витребеньки; до їдження добре руки вимити милом, бо на пальцях чіпляється багато ріжного бруду, а з ним заразки всяких хорób; так роблять розумні селяни в чужих народів, то й смішно в нас заслонюватися забобонними викрутами.

Др. Ю. Петренко.

Новинки

— **ДОМА І В РЕСТОРАНАХ — купуйте і жадайте тільки мультарку «МІКА». Знаменита в смаку. Український виріб. Фабрика — Львів, Городецька 121.**

— **За О.У.Н.** У Львові перед трибуналом присяглих станув 6-ого ц. м. Мирон Мацьопа зі Сокальщини обвинувачений за агітацію проти державних шкіл і проти жидів з рамени ОУН. По розправі засудили Мацьопу на 2 роки вязниці. Боронив посол др. Біляк.

— **Процес ОУН в Чорткові.** Перед судом присяглих у Чорткові відбувався кілька днів політичний процес за ОУН. На лаві підсудних засіли молоді хлопці, ученики місцевої української гімназії — Володимир Балацко, Степан Онищук, Яків Гніздовський і Волод. Дідич. Обвинувачиним закинули приналежність до ОУН і поширювання друків цеюж організації. На основі вердикту лави присяглих трибунал засудив Балацка й Онищука по півтора року вязниці, Волод. Дідича на рік, а Бачинського й Гніздовського звільнив. Боронили адвокати др. М. Росляк, др. Вол. Електрович і др. Ст. Шухевич зі Львова.

— **Вдом до церкви.** У Львові при вул. Бальоновій закралися якісь святотатники до греко-катол. церкви Св. Пятниць. Вони виломили двері, зайшли на захристію, звідки взяли три позолочені чаші, хрест і дарованицю вартости 1000 зол. Розбрану монстранцію залишили злодії на престолі, бо мабуть хтось їх сполошив.

— **Не дочекалися весілля...** В Камінці волоській, пов. Рава Руська, в хаті Степана Мазана йшли приготування до весілля. Матір Мазана, 58-літня Марія та її свояченка, 60-літня Ксеня Балута палили в печі на коровай. Коло півночі обі жінки втомлені цілоденною роботою заснули біля печі й залишили в каглі сильний вогонь. Від полумя займився вальковиний комин, а там і ціла хата та інші господарські будинки. В селі задзвонили на тривогу, надбігли люди на рятунок. Та підчас гашення пожежі усі забули про обі жінки, що залишилися в пекарні й вони згоріли на вуголь...

— **Гураган у Перемишлі.** Цими днями «немала мара мусіла повиснути», коли і в нас, і в світі розгулялися такі сильні вітри. У Львові дня 9-ого лютня ц. р. цілу ніч і майже цілий день шалів вихор з метелицею. Цеї-ж ночі над Перемишлем перейшов справжній гураган, що спричинив у місті величезні шкоди. Позривані дахи позносив вихор на яких 200 метрів, понищив радіові антени й телефонічні проводи, повиривав дерева й стовпи від телеграфів. Підчас гураганту блискали раз-у-раз блискавки, що також є немалим дивом.

— **Вітри і буревії.** Багато бешкету наробили вітри у Варшаві. Буревій понищив телефонічні получення, побиа шиби на виставах крамниць, а навіть ушкодив радіостанцію. На одній вулиці воздушна труба вкопила будку з тютюном і жбурнула її на кільканацять метрів до муру. В Бидгощі на залізничім двірці переїхав поїзд залізничиня Шуберского, що зприводу сильного вихру не чув надїзджаючого поїзду. Крім буревії були тиждня в Данцигу, в Берліні й цілій Німеччині, над Балтійським і Північним морями, в Данії і Швеції.

Про наших селах і містах

ВИСТАВА

Драматична дружина в Городенці, Кут Фільварковий, підпала реорганізації. Давніше ця дружина могла сміливо рівнятися з малим театром. Вона обїздила з великим поводженням довколичні села і всюди лишала за собою гарну згадку... Тепер трохи змінилося і то, на жаль, на гірше... Багато старших грачів відпало, прийшли нові. Дзятого треба було багато праці вложити, щоби дати якусь виставу. І ця напів стара, а напів молода дружина приготовила відому штуку: «Ой не ходи Грицю», драму на 5 дій М. Старицького.

Дня 19. січня ц. р. виставлено її на городенській сцені. Штука назагал випала гарно. Поодинокі ролі випали прекрасно Найліпше відіграли: К. Бицкало (Гриць) Л. Гафтковичівна (Маруся), Р. Макогонський (Хома), Я. Станецька (Дарина) і М. Багницька (Тетяна). Не потребую згадувати про гру М. Кондрачука (Дмитро) цього любимця публики, який в ролях, передовсім жидівських, може рівнятися з найліпшими артистами театру. Він вивязався зі своєї ролі знаменито.

Режисер Р. Макогонський докладав всіх старань, щоби штука вийшла як найліпше.

Окрасою вистави були мистецькі декорації роботи самого-ж режисера і смачкова орхестра зложена з 8-ох музикантів під дир. п. проф. Я. Гуцуляка.

Публика, в досить значнім числі, явилася на виставу.

Всюди білілися кожухи селян: чоловіків, жінок, хлопців, дівчат, а навіть малих дітей. Поміж ними лише де-не-де чорнівся плащ інтелігента. Чому це так?

Олекса Кучка.

НЕВІДРАДНИЙ СТАН

Село Гошів у долинському повіті — це відома відпустова місцевість на карпатському підгірю. Рік - річно сходяться туди на прощу люди зі всіх сторін.

Перед світовою завирюхою Гошів був одним з кращих сіл у долинському повіті. У 1896-му році завдяки пок. о. дек. Гонкевичові, засновано в Гошеві читальню «Просвіти», в 1899 р. Касу Райфайзена основано Т-во «Січ». 1918-го року згодилося до У. Г. А. 50 найкращих юнаків-охотників.

По війні дещо змінилося. Зверхнє обличча села захмарилось...

Доки начальником Громади був Теодор Шиян, все йшло як найкраще. В 1923 р. став війтом п. Тутур. Село втратило провідника, а тим самим змогу жити життям культурної громади.

Та цей удар додав свідомим громадянам села відваги й витривалости. Село рішилось побудувати великий «Народний Дім». Вже у 1928 р. серед села станув одноповерховий дім, що помістив кооперативу, чит. «Просвіти», кружок «Рідної Школи» й «Сільського Господаря». Притім чимало треба завдячувати моральній та матеріяльній допомозі Вп. П. Добр. Стернюковій та о. Стернюка.

Старостве звільнило незабаром Тутура з урядування. Аж коли прийшли останні вибори, його йменували наказним комісарем. За поміччю таки «нашого» чоловіка почали організуватися в селі «Стшельці».

Прочани, які сходяться до Гошева з Галичини, це все бачать та пояснюють собі заскорузлістю села.

Михайло Шиян, с. Феля.

СВЯТО КРУТІВ

Угринів, пов. Сокаль. — Щоби більш поглибити національну свідомість серед молоді села Угринова, Старшина Т-во. «Сокіл» скликала дня 29-ого січня 1934. святочні сходини всіх членів Товариства для влаштування геройського чину української молоді у бою під Крутами. У програму сходин увійшли: відповідний до хвилі реферат й інші читання. Цього дня вся молодь Угринова провела строгу годівницю, а гроші зі збірки призначено на народні цілі.

Честь і слава свідомій молоді, що плекає в собі величезні ідеї посвяти для Української Нації.

„НАРОДНИЙ ДІМ" В ДУБІ

В с. Дубі, повіт Долина, громадяни будують «Народний Дім», де буде міститися Читальня Просвіти й інші установи. Добровільні датки на таку гарну ціль можна слати на адресу: Всеч. О. М. Проскурницький, Дуба, повіт Долина.

Поміч для Лемківщини

«Наш Лемко», ч. 4 у передовиці «Найвищий час про те подумати» — «щоби бодай трохи якимсь способом поправити життя наших бідних, забутих всіма селян у горах», як каже — звертає увагу на конечність кооперативного збуту дерева з Лемківщини. Місце продажі на сухе, букове дерево найшлось би у Львові та по інших містах Східної Галичини, тільки лемки повинні подати ціну сягу, що при ній вони могли би обстати.

Як бачимо, «Наш Лемко» торкається тут важної соціяльної справи. Такими статтями можна справді принести наглядну користь і поміч селянству Лемківщини.

Тому лемки — а також і наші патріоти в краю повинні читати «Нашого Лемка». Адреса: Львів, Руська, 18. Передплата: Річно 3 зл..

ІВАН БОГУН

(В 280-літні роковини смерти)

Оце минає 280 літ від смерти одного з найкращих синів українського народу, полковника Івана Богуна. Іван Богун — це незвичайно світла постать в нашій історії. Богун, це людина непохитна й національно свідома, з ясно виробленим політичним світоглядом, зі сильним характером і непохитною вірою в силу народу.

Іван Богун родився в Київщині. Батько Федір був ковальським старшиною. Вже в 1849-ім р. Іван Богун разом зі своїм сином стає при боці Богдана Хмельницького. Коло Великого Гетьмана здобуває він скоро за свої лицарські заслуги велику шану й почести та любов між рядовим козацтвом. Як подільський полковник боронить Поділля, як кальницький полковник ранений під Збаражем, під Берестечком своєю відвагою й бистротою ума рятує козацтво від цілковитої загибелі. Іван Богун по геройськи боронить Винницю й в кожнім бою, де йде про українську справу, він своєю хоробрістю сіє жах між ворогами, а бодрість між своїми.

Іван Богун ніколи не йшов на компроміси й угоди. Вже в 1651-ім р. перевертень Кисіль боявся, що Богун схоче розбити перемиря Хмельницького з ляками в Білій Церкві. Підчас переяславської угоди, щоби заявити свій спротив проти спілки з москалями, він не складає присяги цареві. Він спротивляється також і галицькій умові й тому виступив проти Виговського і станув по стороні Юраса Хмельниченка. Та коли цей поїхав до москалів на нову угоду, Богун зараз його покидає. Чуднівської угоди з Польщею також не підписує і за це дістається на заслання до Мальборга в Сх. Прусії. Кількалітний побут у тюрмі не зломив цього сталевого духа. Виволений з кайдан, Богун знов кидається у вир нерівної боротьби, на три ріжні фронти. Та знесилена до краю Україна вже тоді боротись не могла, а найвірніші її сини припечатали її останні змагання за волю своєю кровю.

Дня 27-го лютня 1664-го р. розстріляли полковника Ів. Богуна під Новгородком Сіверським.

ЛІТЕРАТУРА І МИСТЕЦТВО

Віталій Юрченко. Червоний Чад. Нариси з боротьби одного повіту 1917-1920. Львів, 1934. Накладом С-ки «Типографія». Сторін 292. Ціна 3.15.

«Ще не вщухла визвольна боротьба Народу... Ще не зівяли на могилах пінки... Ще й досі компонуються пісні Героям і довго ще лунати-муть дитирамби полягли Борцям... Та багато їх згасло в кровавім вирі непомітно, залишивши по собі невиплаканий жаль, невиспівану славу...

Оці скромні рядки, як цілість збережених в уяві образів та незатертих рідкісних і трагічних дій присвячую памяти Героїв нарисів — колись живих селянських хлопців-повстанців Романа й Демяна» — пише на вступі автор.

В цій повісти Юрченко, відомий вже зі своїх споминів про Соловки, описав змагання українських повстанців проти більшовиків, чрезвичайку, більшовицьке насильство і т. п. Книжку читається цікаво. Вона належить до такого роду книжок, що є між красним письменством, споминами і сензаційною літературою.

«Рідна Школа», ілюстрований часопис для всіх. Ч. 3. Львів, 5-го лютня 1934. Рік 3-тий.

Зміст: Внутрішня позичка Рідній Школі. — Українське шкільництво в цифрах. — На Закарпатті — Ст. Конрад, Серед чужих. — Діточа література в західніх державах Европи. — Франц Коковський, До історії нашого народнього шкільництва. — Гігієна дому і школи. — З життя Рідної Школи. — Ріжні вісти.

«Кооперативна Республика». Економічно-суспільний місячник. Львів. Ч. 2. Лютий 1934. Річник 7-мий: Зміст: На окраїнах днів. — Ю. Павликовський, Природа, мета і світогляд українського кооперативного руху. — І. Ольховий, Валютарні проблеми. — В. Тотоміянц, Враження з кооперативної Болгарії. Кооперативна хроніка. — Серед книг і газет. — З господарського життя.

«Вогні», ілюстрований місячник для української молоді. Львів, ч. 6 (35) за лютень 1934. Рік 4-ий.

Зміст: Б. І. Антонич, Стріла. — На ясні зорі. — В. Косарич, Людина з мря. — Шерш: Великий самостійник. — Я. Рудницький, За устійнення спортової термінольоґії. — М. Зюкінський, Чекість — Газетка. — Пластове. — Що читати

„УЧІТЕСЯ, БРАТИ МОЇ..."

Беніто Мусоліні

Похвала праці

ГІН ДО ПРАЦІ

Мені легко приходиться цілими годинами без упину працювати. Не потребую себе силувати йти до праці. Коли передімною непроглядна гора неминучої праці, то я завжди готовий радо взятися за неї й не зупиняюся, аж її вповні не переможу! Люблю працю: і на найбільш одноманітну працю й зосереджую себе, доки її вповні не виконаю.

Ту любов до праці приписую чотирьом річам: своїй вдачі; виховання; унаслідженим прикметам і непогамованій волі осягнути ціль, що її я собі поставив.

Моя вдача є джерелом, де разу-раз витворюється енерґія. Це сила, що мене гонить. Вона є в мені й я можу довільно вжити її для тої, чи іншої справи. Мушу завжди мати щось до роботи. Коли нема нічого, то я собі її винаходжу. Ця черта вдачі бере верх над усім моїм життям.

Коли я стояв перед великими перепонами, або над пропастю, ця черта гнала мене без упину до дальшої боротьби і я не лякався будучини, будучи певним кінцевої побіди. Як тільки зайшла якась перерва в безупинному поході до цілі, така вдача мені помагала знову йти далі з новими силами. Ніхто ніколи не бачив мене позаду в поході праці. Я пережив чимало, що мене розчарувало, але завжди йшов далі, перенятий витривалістю, що мусіла вкінці довести до цілі.

Я багато працював фізично, а вільний час посвячував науці й своїй підготовці. Я завжди боровся за це, що вважав справедливим. Я пішов на війну й воював, охоплений самим духом боротьби. Я вернув з війни й боровся далі, а ще й тепер далі борюся й не спочину, аж не сповню свого завдання.

ПЕРЕШКОДИ, ЩО ГАРТУЮТЬ

Моя вдача разом з усякими неприємностями замолоду приготовила мене до тих обовязків, що їх накинуло мені майбутнє. Перепони моєї молодости, що йшли чергою рік за роком, навчили мене протиставитися труднощам і поборювати їх пильною й твердою працею. Тому ця праця, щоб удержатися при житті, і бажання невеличкий вільний час ужити так, щоби зробити щось путнє, мусіли конечно вчинити з мене автомат праці, що з роками ставав чимраз більше рухливий й зручний. Безділля було мені невідоме. Я ніколи не забував брати зі собою книжку з віршами, чи книжку про фільософію, хоч їздив з міста до міста, щоб найти працю. Я почувався справді нещасливим, як не мав ніякої праці. Тоді я почувався наче поза своїм світом.

ПРИМІР ДЛЯ МОЛОДИХ

На мою думку дітям треба дати передовсім добре виховання. Треба їх учити змагати до успіху. Треба їм влити того духа праці: він повинен бути частиною їхньої духової й фізичної опори. Молоді літа треба вжити на це, щоб витворити здорові й сильні звички, і то так, щоб вони давали цінну підмогу в цілому життю. Боюся за тих, що в наших школах і університетах проводять час на безкорисних розривках. Роки розросту це роки розбудови в тім віці треба набути звички, що повинні стати головними прикметами. Вониж колись уформують майбутнє й означать ту частинку, що її ті люди внесуть для добра світу й людства.

Думаю, що дітям треба залишити як найбільшу свободу, щоб могли розвинути свої природні здібности; цю добу можна назвати пробною, бо тоді випробуємо, до чого дитина найбільше надається. Як тільки найдемо природну здібність, треба держатися точно означеної лінії виховання, що веде до цілі. Конечно привчити дітей до законів фізичної й моральної поведінки. Треба їх також вчити точно сповняти обовязки, щоби вони мали змогу осягнути ціль, що їй вони посвятили своє життя.

СИН ЗЕМЛІ

Мої предки, як далеко можу проглянути в минувшину, були селянами. Походжу з роду, що створив міцну расу тому, що мої предки чимало часу посвятили праці на полі; в їхніх жилах пливе кров безчисленних поколінь невтомних робітників. Праця це спадщина, що переходила з роду в рід. Мій батько покинув поле для молота й ковала, де вогонь і залізо загартували мязи його сильного тіла. Моя мати радо вчилася всього й пильно нас виучувала. Мої батьки своїми фізичними й духовими здібностями залишили мені неоцінену спадщину.

Поминувши мою природну любов до праці, я маю велике завдання помогти свому народові стати великим і привернути йому славу, що йому належиться. Ціль, що її хочу осягнути, є точно означена: коли дивлюся в майбутнє, то бачу кінцеву ціль, що її я собі поставив. Та ціль є могучою спонукою для мене, що зобовязує мене працювати й сталить мій намір. Моїх чотирнацять чи шістнацять годин денної праці це для мене майже ніщо, коли подумаю про те, що ще передімною. Це палке завзяття запевнити свому народові лавровий вінець, тримає мене безупинно на моїм місці. Не можна нічого занехати, щоби довести Італію до того, щоби вона заняла місце в першому ряді серед народів.

ЛЮБОВ Й ОБОВЯЗОК

Твердий і невмолимий обовязок держить мене прикованим до свого завдання. Прикмуюче «мусиш!» приневолює чоловіка працювати далі цілими днями. Працю кожного дня треба конечно виконати, бо завтра новий день приносить нові завдання й нові обовязки.

Не вільно відкладати на завтра, що можна зробити сьогодні. Працюємо й пізно вечором, доки не сповнимо всі обовязки того дня, щоби на завтра лишити тільки завтрішні обовязки. Працюю ввесь день, але міняю заняття. Ця зміна приносить сама собою полекшу в духовій праці й так одним заняттям доповняю друге й при однім занятю відпочиваю по другім. Тому не потребую інакшого відпочинку. Не можу задержатися. Безділлю проведений день вносить замішання в моє духове життя й збиває мене з наміченого шляху. Короткі перерви, що на них дозволяють мої обовязки, не придались би мені на ніщо: якщо не маю довгої перерви, то мушу далі працювати. І не можу на довго переривати своєї праці, бо моє життя є рухливе. Кожна зупинка з конечности вимагає поправки. Моя «машина» функціонує краще, коли вона раз-у-раз діяльна. Так можу посвятити ціле життя праці й маю намір її вести без упину й відважно аж до перемоги: якщо потім має прийти спочинок, то жду його тільки хиба на тому світі.

(Переклав К. К.).

Для розваги

ЗАГАДКИ

Ч. 26. РЕБУС.

(Уложив К. Г.)

5 пунктів.

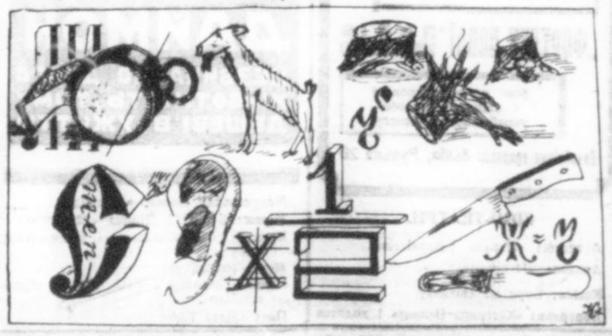

УВАГА! За точне розвязування загадок до 15-го число включно Редакція призначила такі книжки-нагороди:

1) **«Вітер від моря»** — о. Леонтія Кунецького.

2) **«Дивний винахід д-ра Еклоа»** — Р. Л. Стівенсона.

3) **«Під Пільтоном»** — Е. Бурже.

4) **«Практичне товарознавство»** — Ю. Танчаковського.

П. П. Т. Передплатники, що їм припадають нагороди, зволять зголоситися по них в Адміністрації. Н. П., що висилати 38 гр. на поштову пересилку.

Техніка

РАДЮ ЗАГАЛЬНИМ ЯВИЩЕМ

На американськім континенті радіо зробилося чимось необхідним, як пр. часописи. В Америці радія слухає 30,000.000 осіб, тобто стільки, скільки в Польщі всього населення.

РАДІОХИЖАКИ В АВСТРІЇ

В Австрії провадиться полювання на радіохижаків. Власники домів і мешкатори дістали для виповнення блянкети, в яких є цікава рубрика, а саме: «не користаю і не користав з радія», а поруч — «я радіохижаком». Це признання звільняє від кари за минуле, але при умові «поправи» на майбутнє. Обчислено, що в Австрії є принаймнеше 60.000 радіохижаків і що радіофонія має з того приводу біля 5 міл. зл. страти за 10-літ свого існування.

СИМФОНІЧНА ОРХЕСТРА ДЛЯ РЕКЛЯМИ

В Америці радіові програми закуповує часто торговельна реклама. Нещодавно відома самоходова фобрика «Каділляк» законтрактовала радіо для своїх рекламових цілей. Організовано власну симфонічну орхестру. Директором її став Б. Вальтер, один з диригентів фільгармонії в Ню-Йорку, а першим скрипачем є Яша Хейфец. Між членами орхестри є ще кілька відомих осіб, як Горовіц, Гофман, Лотта Леман і ін.

12-ПАРНИЙ СИЦІЛІЙСЬКИЙ КАБЕЛЬ

В Італії провадиться тепер велика сітка спеціяльного радіового кабля, яка получить 10 італійських радіостацій на півострові з островом Сицилією. Кабель це одно-лінійний провідник, але в середині в своїх численних ізоляційних забезпеченнях розпадається на 12 пар кабля, відділених від себе ізоляцією. Цей радіовий провідник веде з Палермо на Сицилії, йде через острів в проливі Мессини, де входить в море, а виходить з нього на Апенінськім півострові в кількох відгалуженнях: до Барі, Неаполю і Риму на півдні, до Больцано, Тріесту, Фльоренції, Генуї і Турину на півночі.

ГРАМОФОН У МУЗИЧНИХ РАДІОВИХ АВДИЦІЯХ

В одній зі своїх гутірок на музичні теми звернувся директор музичного відділу Радія в Польщі з проханням до радіослухачів, щоби вони висловили свої гадки в справі ґрамофонових авдицій та їхньої вартости. Цікаве, що більшість радіо слухачів висловилася дуже прихильно про механічну музику. Мало хто ставить цей рід музики вище живої музики й співу. Що відповіди радіослухачів виняли так, а не інакше, це заслуга самого Радія, що надає ґрамофонові авдиції лише в обмежений скількости. Бо цінніщою є всетаки «жива авдиція», що є свідоцтвом праці й творення нових цінностей в музичному мистецтві. І тому цей день, коли, приміром, співає живий Голинський, є в Радіо святом, то коли спів того самого Голинського надають в ґрамофонових кружках, то це є лише звичайнісінька радіова авдиція.